

et populært Udtryk, har gjort i Næderne. Vi kan fra de sidste Tider pege paa Bregninge-Anstalten og Københavns Hovedbanegaard. Jeg skal ikke rippe op i de gamle Skader ved i Enkeltheder at gennemgaa, hvad der foregik paa Københavns Hovedbanegaard Aaret efter, at man troede, den var færdig. Det kan ikke betegnes som andet end som noget af en Skandale, at man fra de sagkyndiges Side kunde glemme saadanne Ting, som her var glemte. Sagen med Bregninge-Anstalten er ogsaa kendt, og gaar man tilbage til de Bygningsarbejder, der er udførte af Staten fra Begyndelsen af Halvfemserne, vil man her finde en Række af Tilfælde, hvor man fra Folkets Side med Beklagelse har maattet se paa, at Rigsdagens bedste Hensigter Gang efter Gang er blevet forkludret af de saakaldte sagkyndige.

Spørgsmaalet er nu her, hvad der kan gøres. I det foreliggende Tilfælde har Udvalget i Betænkningen henstillet til Ministeren, at der føres en betryggende Kontrol under Bygnings endelige Projektering og Opførelse, hvilket omsat paa et lettere forstaaeligt Sprog vil sige, at Ministeren under Arbejdstegningernes Udførelse bør sikre sig, at de bliver saaledes, at de kan forstaaes af dem, der skal arbejde efter dem, saa at Resultatet ikke bliver, at de, der faar Arbejdet i Entreprisen, kommer midt under Arbejdet og paastaar, at de har udført det efter Tegningerne, medens Arkitekten siger, at det, der er lavet, ikke har været Hensigten med Tegningen, at det og det er galt og maa laves om. Thi saa vil de, der har faaet Arbejdet i Entreprisen, være i en saadan Stilling, at det, som vi almindeligvis maa frygte under saadanne Forhold, indtræffer, nemlig Ekstraregninger.

Jeg skal ikke komme ind paa i Detailler at gennemgaa, hvad vi i Udvalget maatte finde os i fra Arkitektens Side — det vilde være alt for pinligt —, men jeg vil sige, at det var saadanne Uhyrligheder, at selv Folk, der ikke er bygningskyndige, men som dog ved Livets Praxis efterhaanden har lært lidt af, hvad Bygningers Opførelse koster, hvad der er Skorsten, og hvad der er Trækkanal, hvad der ikke er nogen af Delene, hvad der er begge Dele o. s. v., bogstavelig talt sad med aaben Mund og hørte paa, hvad den projekterende Arkitekt bød Udvalget. Det var med et mildt Udtryk saaledes, at Arkitekten ikke selv forstod det, han skulde forelægge, ikke alene med Hensyn til den økonomiske Side af Sagen, men ogsaa med Hensyn

til Tegningernes Enkeltheder og Projektets Helhed. Jeg vil ikke nævne det, som var det allerværste, fordi det vilde være for uhyggeligt for Arkitekten bagefter at skulle læse det paa Tryk i Rigsdagstidenden, men det Udtryk, som den Taler, der forlod Talerstolen, før jeg gik derop, brugte, at Situationen var pinlig, er et træffende, men samtidig mildt Udtryk for det, som vi, der sad i Udvalget, oplevede. Vi var jo afmægtige, afskaarne fra at foretage os noget. Arkitekten var Regeringens sagkyndige, og vi kunde ikke uden at kaste Handsken til Regeringen forkaste Arkitekten. Hvad skal da Folketinget gøre for at forhindre eller dog i den størst mulige Grad afværge, at Staten fremtidig bliver stillet paa samme Maade med de sagkyndige, som Tilfældet har været i nærværende Øjeblik? Hvad skal man gøre? Man har jo adskillige staaende Udvalg her i Tinget, som ikke bestiller ret meget, Lønningesudvalget, Udvalget for Loves sproglige Affattelse o. s. v. Jeg tror, at hvis det overhovedet var muligt at nedsætte et Udvalg af bygningskyndige, som kunde kontrolere de Arkitekter, Staten antager, vilde dette Udvalg faa meget at bestille, og det vilde kunne gøre uendelig megen Nytte. Men saa vidt kan man vel sagtens ikke gaa.

Jeg kunde endelig fristes til at spørge Ministeren: Er det saaledes, at der i de forskellige Ministerier under de vekslende Ministre hersker en saadan Tradition, at Ministeriets Embedsmænd, naar de er blevet kendt med en eller anden sagkyndig paa det ene eller det andet Omraade, anbefaler denne sagkyndige til de skiftende Ministre uden Hensyn til, hvorledes han har skilt sig fra de Foretagender, som har været betroet ham, og er Kammeratskabet i Ministerierne saa indgroet, at det er umuligt for Ministeren at bryde den Ring? Vi har i Øjeblikket — det er vi alle enige om — et udmærket Ministerium, der til lige er et radikalt Ministerium, men jeg vilde ønske, at dette Ministerium radikalt kunde bryde med den gamle Tradition, som lader de sagkyndige mishandle Statens Foretagender, saa at man kunde skabe noget nyt og bedre, der gik ud paa, at det, Staten i Fremtiden skal foretage paa Bygningsvæsenets Omraade, blev udført paa en saadan Maade, at ikke Folketinget og dermed Folket skal beklage ikke blot de store Overskridelser, som næsten altid finder Sted, men ogsaa de Ufuldkommenheder, som Gang efter Gang viser sig i de Foretagender, de sagkyndige forestaar paa Ministeriets Ansvar. Jeg synes